

Jaarverslag 2022

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Resultaten 2022	4
3	Clusters	6
4	MKB, startups en scale-ups ondersteunen	18
5	Communicatie	21
6	Tijdslijn	23
7	Organisatie	25
8	Financiën	27

1 Voorwoord

Het jaarverslag 2022 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen ligt voor u. Een jaar met vele uitdagingen, oorlog op het Europese continent, verstoringen van waardeketens, immense krapte op de arbeidsmarkt, de coronapandemie, de energiecrisis en grote woningtekorten zorgen voor turbulente tijden en zetten onze welvaart en welzijn onder druk.

Zoals u kunt lezen bouwt The Economic Board verder op de belangrijke economische motor in de regio Arnhem- Nijmegen, vanuit brede netwerk van overheden, kennisinstellingen en bedrijven en ontwikkelt de regio zich in gestaag tempo door. Regio Arnhem-Nijmegen was en is bovenal een fijne plek om te wonen, werken en leven. Dat willen we ook in de toekomst blijven. Voorkomen dat de huidige ontwikkelingen zand in de raderen gooien, vraagt om continue aandacht, afstemming en inzet. Tegelijkertijd staat de regio bol van ambities om bij te dragen aan de maatschappelijke uitdagingen waarvoor Nederland en de wereld staan. Dit doen we door technologieën en markten rond Energy, Health, Hightech, Food, slimme duurzaamheid en circulariteit verder te ontwikkelen. Alleen door samen te werken kunnen we tot oplossingen komen. Onze rol als initiator, aanjager, projectleider of hulpmotor blijft hierbij van groot belang.

We hebben de nadruk gelegd op een bijdrage in de energietransitie door middel van decentrale energie hubs, verbetering gezondheidszorg, met inzet op de krappe arbeidsmarkt, nieuwe consortia voor circulariteit en de regiodeal, dit onder vlag van Lifeport. 'Samen gezond leven, in een gezonde omgeving, op duurzame wijze; Lifeport!' We zetten hier samen op in met maatschappelijke partners op het terrein van brede welvaart, digitale programma's en veiligheid voor mkb'ers én financieringskansen voor startups en groeibedrijven.

We verwachten dat de Nederlandse economie van 2030 er heel anders gaat uitzien dan die van vandaag. Wij staan voor enorme transitie. Daarbovenop komen de recente gebeurtenissen die alle grote geopolitieke impact hebben op de Europese Unie en Nederland. Strategische autonomie, onafhankelijkheid van energiebronnen en kortere ketens worden binnen Europa steeds belangrijker. Om het duurzaam verdienvermogen en de strategische autonomie voor Nederland te behouden is het dan ook van groot belang om de positie van Nederland te versterken door middel van een innovatieve, toekomstbestendige economie, die antwoorden geeft op de grote maatschappelijke uitdagingen.

Ook komend jaar zal The Economic Board zich blijven ontwikkelen tot innovatiemotor, met een grote bijdrage aan de nationale economie.

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Directeur

2 Resultaten 2022

Regio Deal regio Arnhem-Nijmegen

De aanvraag voor een Regio Deal, in de vorm van een uitgewerkte propositie van de Regio Deal 'Gezonde groene groei' Arnhem-Nijmegen, is 14 november 2022 bij het Rijk ingediend. De Regio Deal heeft een thematiek die de inwoner gaat helpen; de Brede Welvaart. De regio Arnhem-Nijmegen heeft een aanvraag ingediend van €40 miljoen. De regio verdubbelt dit bedrag door middel van cofinanciering.

The Economic Board heeft samen met de Groene Metropoolregio en provincie Gelderland in 2022 een drietal bijeenkomsten georganiseerd waarin met ondernemers, maatschappelijke instellingen, zorginstellingen, overheden, kennis- en onderwijsinstellingen het gesprek is aangegaan over de programmalijnen van de Regio Deal. Met deze verschillende geledingen is veelvuldig gesproken over mogelijke projecten passend binnen de voorgestelde programmalijnen. Uiteindelijk zijn er meer dan 100 projectvoorstellen ingebracht die passen binnen de vijf programmalijnen; Gezond leven, Toekomstbestendig Wonen, Sterke Bedrijvigheid, Werkende Arbeidsmarkt en Grenzeloos Samenwerken. De periode na de indiening van de propositie is benut om het dealmakingsproces voor te bereiden, projecten en benodigde cofinanciering te concretiseren en de governance uit te werken. Daarnaast vond in deze periode een gerichte lobby plaats.

Begin september was er circa €3 miljoen opgehaald aan cofinanciering. Extra inzet heeft uiteindelijk geresulteerd in meer dan 120 projecten met een cofinanciering van circa €70 miljoen. Hierbij moet nadrukkelijk vermeld worden dat dit is gerealiseerd met meer dan een verdubbeling van de ureninzet van civic entrepreneurs, boardleden en medewerkers van het bureau van The Economic Board.*

* Het Rijk heeft in februari 2023 besloten om €15 miljoen te investeren in de Gezonde groene groei in de regio Arnhem-Nijmegen

Bezoek minister

Minister Bruins Slot bracht begin oktober een bezoek aan de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Regio Deal. Zij ging in Arnhem in gesprek met jeugdwerkers, hulpverleners en onderwijsinstellingen over de aanpak in Arnhem-Oost. Ook sprak zij met partners uit het bedrijfsleven, onderwijs en overheid over de verschillende initiatieven in onze regio om de brede welvaart te vergroten. De regio Arnhem-Nijmegen biedt door haar enorme innovatiekracht de mogelijkheid om maatschappelijke opgaven en kansen in de regio te versterken. Deze kunnen een voorbeeld zijn voor de rest van Nederland. De minister was onder de indruk van wat ze heeft gehoord en gezien. Ze vond het mooi om te zien dat onderwijs, bedrijfsleven en overheid elkaar zo goed weten te vinden. “Ze zijn niet alleen bezig met hun eigen vernieuwing, maar dragen ook bij aan hun omgeving - de mensen voor wie we het doen”, aldus de minister. Het werkbezoek was georganiseerd door The Economic Board samen met Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) en provincie Gelderland.

Bestuursakkoord en Investeringsagenda

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en The Economic Board hebben vastgelegd dat zij samen de potentie van de regio ten volle willen benutten en hun krachten bundelen om aan de gezamenlijke ambities invulling en uitvoering te geven. In het Bestuursakkoord is afgesproken dat zij de komende tien jaar intensief samenwerken. In de Investeringsagenda maken de partijen afspraken over hoe zij, zowel financieel als niet-financieel, bijdragen aan de gezamenlijke ambities voor de regio. Het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda zijn op 3 februari 2022 ondertekend bij Connectr in Arnhem door Peter Kerris (provincie Gelderland), Ahmed Marcouch (The Economic Board) en Hubert Bruls (Groene Metropoolregio). Naast uitvoering geven aan de projecten van de Investeringsagenda is er eind 2022 ook gewerkt aan het bijwerken van de investeringsagenda voor 2023.

Lifeport Scholarship

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne ontstonden acute problemen voor studenten uit Oekraïne, Belarus en Rusland die studeren aan de onderwijsinstellingen in onze regio. Zorgen om hun familie, praktische problemen zoals niet bij hun geld kunnen en geldontwaarding en vooral grote zorgen over de voortgang van hun studie. Op initiatief van de Hogeschool van Arnhem-Nijmegen, Hogeschool Van Hall Larenstein, ArtEZ en Radboud Universiteit, heeft The Economic Board het Lifeport Scholarship geïnitieerd om studenten afkomstig uit crisisgebieden te helpen. Naast het humanitaire aspect is het belang van aantrekken en behouden van talent voor de regio een aspect waarom de Board gezamenlijk de regionale krachten heeft ingezet. Een aantal ondernemers heeft een financiële bijdrage toegezegd aan het Scholarship. De getroffen studenten worden geholpen met een bijdrage in de kosten voor levensonderhoud zodat zij hun studie kunnen voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.

3 CLUSTERS

Energy

- **Drie Smart Energy Hubs in de regio Lifeport: Innofase, TPN-West Nijmegen en Brickvalley (verspreide steenfabrieken langs de Waal en Rijn). TPN-West is de grootste in zijn soort, het gaat om ruim 450 bedrijven**
- **3 internationale events, samenwerking met Duitsland**
- **3 energieprojecten opgehaald en uitgewerkt voor de propositie van de Regio Deal.**
- **Het bedrijventerrein TPN-West is het eerste bedrijventerrein in Oost-Nederland dat een Green Deal ondertekent.**
- **Eerste fysieke jaar van Connectr - Energy innovation**

Connectr

In het voorjaar van 2021 is Connectr Energy Innovation opgericht. De samenwerking met Connectr als uitvoeringsorganisatie van The Economic Board zorgt voor een versnelling van de energietransitie. Hiermee komen onderdelen van de investeringsagenda van The Economic board concreet tot uitvoering: de realisatie van een fysieke plek voor – tot nu toe gefragmenteerde – innovatieve energiebedrijven, en de realisatie van het Europees testlaadcentrum voor de regio.

Het jaar 2022 is door Connectr benoemd als hét fysieke jaar na de opstart in 2021. Zo opende Koning Willem-Alexander het Europees Testlaadcentrum van ElaadNL in juni 2022, werd het Connectr Shared Office in november geopend door Peter Molengraaf, en is de eerste Connectr Shared Facility, het Energy Demo Field, geopend. De oplevering van het grote Connectr Innovatielab (met 17.000m2 voor onderwijs, start- en scale ups en congresruimten) is verschoven naar 2023.

Door de investering in Connectr als samenwerkingsprogramma voor Energy, worden gelden van buiten de regio makkelijker naar de regio gehaald. In 2022 heeft dat o.a. geleid tot de volgende resultaten:

- IPCEI subsidie voor Nedstack € 21 miljoen
- Vervolginvestering in Elestor € 30 miljoen
- Toenemend aantal bedrijven dat zich vestigt rondom Connectr, zoals Tupi, Milence, Hedgehoc en communities zoals Energy StorageNL, Stichting gelijkspanning en FME

Een belangrijke voorwaarde om dit succes te continueren is om een duidelijke focus te hebben. Als regio hebben we bepaald dat we willen excelleren in de energietransitie, met de focus op:

- Elektriciteitsnet als verbinder
- Energieopslag
- Laadinfra

Helixgroep Energy

De focus van het cluster Energy lag in 2022 op het aanjagen van Smart Energy Hubs in de regio. Na een verkenning aan het begin van het jaar met belanghebbenden uit de triple helix, is de focus van de helixgroep opnieuw geformuleerd. Dit is geen nieuwe koers, maar een logisch vervolg op de komst van Connectr. Door in te zetten op Smart Energy Hubs en decentrale energiesystemen werken we aan de energietransitie, is het regionale ecosysteem rondom Connectr uitgebouwd en wordt nieuwe economie gemaakt.

Voor de helixgroep zijn nieuwe partijen benaderd en ingestapt, met meer aandacht voor onderwijs en bedrijfsleven. De Groene Metropoolregio, HAN, Connectr, Kiemt, de procesregisseurs van Smart Energy Hubs Innofase en TPN-West, Rabobank, ARN, NXP, ElaadNL, Qirion, Firan en VNONCW Midden hebben in 2022 deelgenomen aan de helixgroep. Uitbreiding met bedrijven die passen bij de vraagstukken die aan de orde komen, wordt voorzien voor de toekomst.

De helixgroep heeft ook gewerkt aan het uitbreiden van het ecosysteem van Connectr. Doel hierbij is starten van pilotprojecten, om ze op een later moment ook op andere bedrijventerreinen in de regio uit te kunnen rollen. In eerste instantie gaat het om de volgende onderwerpen:

- slim laden (transport) op Smart Energy Hubs
- versnelling aanpassing wet- en regelgeving
- financiering (projectorganisatie en investeringen)
- organisatie modellen decentrale energieoplossingen op bedrijventerreinen.

Smart Energy Hubs

Oost-Nederland is goed gepositioneerd als living lab voor Smart Energy Hubs. In dit kader is in Oost-Nederland het living lab Smart Energy Hubs opgezet, waarbinnen op 10 bedrijventerreinen in Overijssel en Gelderland lokaal decentrale energiesystemen gerealiseerd zullen worden. De totstandkoming van de smart energy hub in TPN-West is aangejaagd en versneld. Dit heeft tot een kick-off geleid op dinsdag 12 juli. Een tiental bedrijven, de parkmanagementorganisatie TPN West, provincie Gelderland, Oost NL, gemeente

Nijmegen en The Economic Board kwamen hiervoor in juli 2022 bij elkaar. Gespreksonderwerp: de kansen van de Smart Energy Hub-aanpak voor dit bedrijventerrein in Nijmegen.

Om het onderwijs aan te haken op de ontwikkelingen, is het lectoraat 'balance energy systems' van de HAN in 2022 aangesloten bij de helixgroep. Daarnaast heeft The Economic Board het Sustainable Electrical Energy Center of Expertise van de HAN (SEECE) gekoppeld aan TPN West, aangezien TPN West de grootste smart energy hub uit het Living Lab is. SEECE is ook betrokken bij Connectr.

Om de Smart Energy Hubs tot een succes te maken is naast financiering uit de regio ook externe financiering nodig. Het gaat om financiering voor procesondersteuning op de bedrijventerreinen en financiering gericht op de investeringen die gedaan moeten worden. Vanuit The Economic Board is afgelopen jaar samen met VNO-NCW Midden en Oost NL ingezet op de lobby richting Den Haag en Europa ten aanzien van decentrale energiesystemen. In 2022 lag de focus op lobby richting het Rijk (samen met Oost NL en de provincie) om financiering voor Energy projecten naar de regio te halen.

Green Deal TPN-West

Bedrijventerrein TPN-West, gelegen in gemeente Nijmegen en Beuningen, is één van de drie Smart Energy Hubs in Lifeport. Het is ook de grootste in zijn soort, met ruim 450 bedrijven, 2 energiebedrijven (ENGIE en ARN) en daarnaast ruim 160.000 scheepvaartbewegingen per jaar. TPN-West heeft grote ambities om een toekomstbestendig bedrijventerrein te zijn in 2030.

Samen met The Economic Board, gemeente Beuningen, gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, HAN, VNO-NCW en de Rabobank wil de bedrijvenvereniging TPN-West kansen pakken in de circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie. In het najaar van 2022 is gewerkt aan een Green Deal voor TPN-West welke medio januari 2023 door alle partners is ondertekend. Vanuit The Economic Board hebben we de bedrijvenvereniging het afgelopen half jaar inhoudelijk ondersteund bij het voorbereiden van de Green Deal.

Gerealiseerde activiteiten:

- Er is deelgenomen aan verschillende (internationale) events:
  - Werkbezoek ondernemers en kennisinstellingen uit Duisburg aan Arnhem. In maart 2022 is een delegatie uit Duisburg ontvangen op IPKW om de Duits-Nederlandse samenwerking verder uit te bouwen
  - Hannover Messe
  - Duits-Nederlands stipendium, begin september, uitwisseling tussen journalisten van internationale kranten op het IPKW met als thema Energy
  - Gezamenlijk met Connectr en Innovate organiseren Innovate Energy Meetup The Economic Board was medeorganisator van Innovate Energy Meetup.
- Er zijn twee presentaties gegeven over het cluster Energy aan wethouders economie in de regio Arnhem-Nijmegen.
- Koppelen Smart Energy Hubs met emissieloos vervoer (logistiek/scheepvaart). ElaadNL is een van de deelnemers aan de helixgroep, zij richten zich o.a. op elektrisch goederenvervoer.
- Aansluiten bij Oost Nederlandse samenwerking Smart Energy Hubs; Civic entrepreneur neemt deel in het Living Lab Smart Energy Hubs. The Economic Board was ook actief in de aanjaagfase voor het deel Smart Energy Hubs.
- Aanhaken onderwijs op de ontwikkelingen: Het lectoraat 'balance energy systems' van de HAN is sinds afgelopen jaar aangesloten bij de helixgroep. Daarnaast heeft The Economic Board het Sustainable Electrical Energy Center of Expertise van de HAN (SEECE) gekoppeld aan TPN West, aangezien TPN West de grootste smart energy hub uit het Living Lab is. SEECE is ook betrokken bij Connectr.

“Met de huidige congestie op het elektriciteitsnet kunnen we voor onze energiebehoefte niet meer volledig afhankelijk zijn van het net. De netbeheerders kunnen niet eindeloos blijven verzwaren en daarom gaan we samenwerking in het opzetten van Smart Energy Hubs (SEH), slimme decentrale energiesystemen waar lokaal duurzame energie wordt geproduceerd, opgeslagen en toegepast. We moeten als ondernemers samenwerken met netbeheerders, onderwijs en overheid om te zorgen dat we maatregelen kunnen nemen die direct resultaat opleveren, maar tegelijkertijd ook duurzaam zijn. Zo kunnen we ook bijdragen aan een gezond en toekomstbestendig vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen in onze regio.”

Ilko Bosman

*voorzitter VNO-NCW Regio Arnhem-Nijmegen
en lid The Economic Board*

Health & Hightech

- Meegewerkt aan 2 projecten Nationaal Groeifonds
- Toekenning Groeifondsaanvraag Robotlab € 97miljoen
- 14 projecten Health & Hightech opgehaald en uitgewerkt voor de propositie van de Regio Deal.
- 3 Hightech project ideeën verkend waarvan 1 (RF Knowlegde Lab) verder wordt opgezet

Het benutten van economische kansen gaat hand in hand met het werken aan maatschappelijke gezondheidsthema's en nieuwe sleuteltechnologieën. Hightech levert daarbij de basis voor het realiseren van baanbrekende innovaties. De programmalijn 'Gezond Leven' van de Regio Deal stimuleert (wijkgerichte) experimenten om innovaties op dit vlak te versnellen en op te schalen. In 2022 is veel aandacht uitgegaan naar het inventariseren van projectkansen om deze te bundelen in de Regio Deal. In de programmalijn Gezond Leven zijn 14 projectideeën vanuit het cluster Health & Hightech cluster geland.

Stichting Briskr opgericht

Briskr is het programma dat startups en het MKB ondersteunt om sneller te groeien en een grotere impact te maken binnen Health en Hightech. Hiermee versterken we het ecosysteem. Dit doet Briskr door het organiseren van netwerkactiviteiten, het ondersteunen van startups met businesssupport en het opzetten van structuurversterkende innovatieve projecten voor de regio. In de tweede helft van 2022 is een stichting opgezet om van Briskr een zelfstandige rechtspersoon te maken die meer executiekracht krijgt. The Economic Board heeft voor het bestuur van Briskr uit haar eigen geledingen vier bestuursleden voorgedragen die affiniteit hebben met de regionale Health & Hightech-sectoren. Door deze zogenaamde 'bestuurlijke personele unie' worden de strategische beslissingen van The Economic Board dichterbij de uitvoeringscapaciteit van Briskr gebracht.

Doorontwikkeling van de campussen

De campussen vormen de hotspots als het om aantrekken van bedrijvigheid gaat. Er is in de regio sprake van een nijpend tekort aan huisvesting voor bedrijven. Dit knelpunt is afgelopen jaar in de regio geagendeerd en er is gezocht naar oplossingen voor de korte en de langere termijn. Voor de korte termijn is gerealiseerd dat het oude dermatologiegebouw (Radboudumc) in Nijmegen wordt behouden zodat startups in de Health zich hier kunnen vestigen. Ook zijn masterplannen ontwikkeld op Noviotech Campus (NTC) om te komen tot een stadscampus. Dit houdt onder andere in dat er gezocht wordt naar verbinding met de omgeving van het NTC-terrein, bijvoorbeeld door voorzieningen op het campusterrein voor mensen uit de wijk toegankelijk te maken en het nauwer samenwerken met opleidingsinstituten uit de omgeving. Om de realisatie van de NTC-plannen mede mogelijk te maken is er een intentieovereenkomst gesloten tussen Oost NL en Noviotech Campus inzake samenwerking en gebieds- en gebouwontwikkeling op de campus.

Ook is er onder leiding van de gemeente Nijmegen het initiatief "Campus Nijmegen" ontstaan; een samenwerkingsverband op het gebied van campus-management tussen NTC en Campus Heijendaal (HAN, RU en Radboudumc). In 2022 is gestart met het werken aan een strategische visie waarin centraal staat hoe en op welke gebieden de campussen onderling kunnen samenwerken maar ook hoe er samengewerkt kan worden in het regionale ecosysteem met partijen als Briskr en The Economic Board.

Hoe bereiken wij een gezond- en duurzaam leven binnen de Lifeport regio? "We hebben het over een groot maatschappelijk vraagstuk. Dat vereist een gemeenschappelijke ambitie en gezamenlijke inzet van bedrijven, overheden en kennisinstellingen. Campussen, tech hotspots en kennisinstellingen vormen broedplaatsen, waar ontmoetingen plaatsvinden, waar nieuwe ideeën en waar samenwerkingsverbanden ontstaan. Deze netwerken en broedplaatsen vervullen een magneetfunctie, want ze trekken mensen en bedrijvigheid aan. Zo ontstaat een effect dat zichzelf versterkt en hiermee bijdraagt aan onze Gezonde Gelderse regio."

Bertine Lahuis

*voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc en lid
The Economic Board*

Gerealiseerde activiteiten:

- Voor Hightech zijn, buiten de projecten in de Regio Deal, nog 3 projectideeën nader verkend. Ze zijn besproken binnen de helixgroep en 1 project (RF Knowlegde Lab) wordt verder uitgewerkt.

RF-bedrijven (Radio frequency) uit Nijmegen en daarbuiten, Radboud RadioLab, Oost NL en Noviotech Campus werken onder de regie van High Tech NL aan het vormgeven van het Nationaal RF Knowledge Lab. Dit Lab, dat in de zomer van 2023 start, krijgt een plek op de Noviotech Campus.
- In 2022 lag de focus op technische ontwikkelingen die de transitie in de zorg mogelijk maken en versnellen, om zorg naar de wijken toe te brengen. Op deze manier wordt het mogelijk om passende zorg te leveren bij de burgers thuis.
- Er is meegewerkt aan 2 Groeifonds-initiatieven:
  - De revolutie van de zelfdenkende moleculaire systemen (ook wel RobotLab genoemd). Dit initiatief van Wilhelm Huck, Radboud Universiteit komt terecht op de Noviotech Campus. Hier is € 97 miljoen mee gemoeid.
  - Pandemic preparedness and response center. Dit initiatief is helaas niet toegewezen. Hier was € 300 miljoen mee gemoeid.
- Oprichten Vroege Fase Fonds Gelderland. De civic entrepreneur heeft om dit risicokapitaal voor bedrijven beschikbaar te krijgen hier als één van de kwartiermakers veel aandacht aan besteed. In 2022 heeft het Rijk toegezegd om het bedrag van € 5 miljoen dat de Provincie beschikbaar had gesteld te verdubbelen. Hierdoor is er nu € 10 miljoen beschikbaar in het fonds ten behoeve van leningen voor innovatieve ondernemers.

- De kennis die de civic entrepreneur heeft opgedaan bij de campus-ontwikkeling in Nijmegen heeft hij gedeeld met de gemeente Overbetuwe. Deze gemeente is bezig met de ontwikkeling van een Health Campus in het stationsgebied van Elst.
- De Noviotech Campus app, gericht op de Health & High Tech-community in Nijmegen en omstreken is in november live gegaan. The Economic Board maakt hier deel van uit.
- Op 8 september 2022 was The Economic Board partner van The Vibe of the Future. Het Festival is gericht op de doelgroep Health & High Tech in Nijmegen en daarbuiten, zowel onderwijs, bedrijfsleven als overheden. Naast opname in het eerste Pulse Magazine en persaandacht was The Economic Board partner en aanwezig met een stand.
- In 2022 is de 'dag van de clusters' voorbereid door de Groene Metropoolregio, The Economic Board en provincie Gelderland. Op deze dag gaan bestuurders van de regio langs bij een aantal ondernemers in de regio die actief zijn in de clusters Energy, Health & Hightech. De uitvoering van deze dag is doorgeschoven naar 2023.
- De Newsroom Health & Hightech is 2 jaar geleden als pilot opgezet. The Economic Board heeft hiervoor verschillende partijen bij elkaar gebracht. Na een evaluatie eind 2022 is besloten om de newsroom door te zetten. Door de positieve ervaringen wordt ook een newsroom voor Energy opgezet, o.a. door The Economic Board in samenwerking met Connectr.

Arbeidsmarkt

- 2 sessies met wethouders Werk en Inkomen & Economie van de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen over Human Capital
- Toekenning Groeifonds aanvraag LLO Katalysator, € 392 miljoen
- 4 bijeenkomsten met regionale klankbordgroep
- 2 presentaties verzorgd voor de arbeidsmarktregio's
- 15 werktafelbijeenkomsten, 6 verschillende werktafels met 57 deelnemers

In de regio Arnhem-Nijmegen is in verschillende sectoren sprake van zowel krapte op de arbeidsmarkt als een tekort aan de juiste kennis en vaardigheden voor de banen van nu en in de toekomst. The Economic Board, Groene Metropoolregio en provincie Gelderland hebben in de 'Human Capital Agenda' een koers uitgezet die ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden moet helpen met dit vraagstuk. Het doel is om samen te werken aan een arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten. De Human Capital Agenda is gebaseerd op een arbeidsmarktanalyse, stakeholder-analyse en een inventarisatie van projecten met potentie voor de regio. In april 2022 hebben de Board, de Groene Metropoolregio en provincie Gelderland ingestemd met de koers en speerpunten van deze agenda. De speerpunten van de Human Capital Agenda zijn:

- een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) voor iedereen,
- het aantrekken en behouden van talent
- het activeren van onbenut arbeidspotentieel

Aantrekken partners en inrichten samenwerking: in 2022 zijn 6 werktafels opgericht op de thema's: LLO-Zorg, LLO- Energy, LLO-High Tech, LLO-onderwijs, aantrekken en behouden van talent en activeren onbenut arbeidspotentieel. De werktafels bestaan elk uit een triple helix-samenstelling waarin samen wordt gewerkt aan het verbinden en opschalen van projecten. Aan de zes verschillende werktafels nemen in totaal 57 deelnemers deel. De werktafels werken aan heldere ambities en duidelijke doelstellingen die als basis dienen voor verdere uitwerkingen. In 2023 kan een regionaal consortium ingericht worden met samenwerkende partners die een (financiële) bijdrage leveren vanuit urgentie en eigenaarschap. In 2022 zijn tenminste 15 werktafels bijeengewee.

Human Capital Akkoord: In 2022 is toegewerkt naar een Human Capital Akkoord met concrete doelstellingen, waarin ambities uit de Human Capital Agenda zijn uitgewerkt. Er is commitment opgehaald om samen te werken aan een arbeidsmarkt die werkt. Minimaal 25 partners gaan een steunverklaring voor het akkoord tekenen. Hiermee zeggen zij ook een in kind bijdrage toe, in de vorm van deelname aan de werktafels. In het eerste kwartaal van 2023 wordt het Human Capital Akkoord ondertekend.

Projecten aanjagen - Regio Deal Arnhem-Nijmegen: In de propositie voor de Regio Deal zijn 13 projecten uit het Human Capital Akkoord opgenomen, die voortkomen uit samenwerkingen binnen de werktafels.

Groeifonds - LLO Katalysator: The Economic Board was één van de partners die tekenden voor de LLO Katalysator-aanvraag bij het Nationaal Groeifonds. De totale begroting van dit plan is € 421 miljoen de gevraagde bijdrage van het Nationaal Groeifonds is € 392 miljoen. De regio Arnhem-Nijmegen is één van de regio's waarvoor regionale programma's worden ontwikkeld, waarbinnen projecten worden gefinancierd en uitgevoerd.

Lifeport Welcome Center: Medio september vond de bestuurlijke kick-off plaats van het Lifeport Welcome Center op de Radboud Campus in Nijmegen. Het Lifeport Welcome Center is één centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening, sociale dienstverlening (zoals een welkomstprogramma en 'family support' programma) en sociale zaken. Het Lifeport Welcome Center is een initiatief van The Economic Board en provincie Gelderland vanuit de regionale wens meer internationaal talent aan te trekken en te behouden. Op donderdag 5 januari 2023 zijn door gemeente Nijmegen en de IND de eerste expats ontvangen.

“Veel bedrijven hebben op dit moment grote moeite om het juiste personeel aan te trekken. Dat komt door tekorten aan personeel, maar ook door een mismatch op de arbeidsmarkt, te weinig aansluiting van de huidige beroepsbevolking op nieuwe kennis en vaardigheden van vakmensen tot kenniswerkers. In deze regio werken we actief aan een arbeidsmarkt die meer in balans is, door deze aansluiting te verbeteren. Ook moeten we onze regio meer profileren om talenten naar onze regio te halen.”

Enny van de Velden
voorzitter CCO CCV Group en lid The Economic Board

Slimme Duurzaamheid

3 belangrijke thema's in het Lifeport Circular Lab:

- **Klimaatadaptatie, met consortium Soil Valley**
- **Circulair bouwen, met samenwerking Via-T**
- **Gezond circulair, over de grondstoffentransitie**

Lifeport Circular Lab

In 2022 is binnen het cluster Slimme Duurzaamheid een coalitie gevormd met 10 partijen. Deze coalitie komt elke maand samen in de helixgroep Slimme Duurzaamheid, waarin wordt samengewerkt aan het Lifeport Circular Lab (LCL). Samen vormen ze de ontbrekende schakel tussen circulaire kennis en praktijk door het versterken van de structuur binnen het ecosysteem, door het stimuleren van kennisuitwisseling en innovatie en door het aanjagen van leerprojecten.

De partners in deze coalitie zijn naast The Economic Board: Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Radboud Universiteit, Wageningen Universiteit & Research, Hogeschool van Hall Larenstein, Hogeschool Arnhem Nijmegen, KIEMT, RvN@, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen. De visie van het LCL is uitgewerkt in een flyer die in 2022 is uitgegeven. Lifeport Circular Lab by theeconomicboard - Issuu

Drie thematische hubs

Het belangrijkste doel van het Lifeport Circular Lab (LCL) is structuurversterking op het thema duurzaamheid. Hiermee zorgen we dat experts elkaar beter weten te vinden en elkaar versterken, dat bedrijven betrokken zijn en voorkomen we dat zaken dubbel gedaan worden.

LCL werkt aan het versterken van drie thematische hubs in het totale ecosysteem. Binnen deze hubs wordt gewerkt aan betere samenwerking en kennisdeling en aan het vormen van leeromgevingen van de professional van de toekomst. Belangrijk hierbij is het faciliteren van ontmoetingen. Dit gebeurt multi-level; alle onderwijsinstellingen, van wetenschappelijk tot praktijk, zijn betrokken, evenals ondernemers.

• **Hub klimaatadaptatie met Soil Valley**

Het consortium Soil Valley, met onder meer Royal Eijkelkamp, bouwt in Giesbeek aan een kenniscampus voor bodem- en watertechnologie. De helixgroep Slimme Duurzaamheid heeft een belangrijke rol gespeeld in de bouw van het consortium en heeft met meerdere bedrijven en kennisinstellingen een propositie geschreven.

• **Hub circulair bouwen met Via-T**

De helixgroep heeft een bijdrage geleverd aan de versterking van het consortium dat werkt aan Via-T, de weg naar techniek. Dit initiatief van @VOCampus zorgt voor een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van kennis en vaardigheden op het gebied van circulair bouwen. Met behulp van de helixgroep is het consortium uitgebreid met de HAN, en is gelobbyd voor deze ontwikkeling bij onder meer provincie en rijk, waarmee is bijgedragen aan positionering van de hele regio als circulaire regio.

- **Hub gezond circulair**

Dit initiatief van Radboud Universiteit, HAN en ROC met RvN@ heeft als doel de kennis over circulariteit te verbinden met het MKB en die hiermee circulaire businessmodellen kunnen ontwikkelen. De helixgroep Slimme Duurzaamheid ondersteunt deze ontwikkeling door verbinden van partijen en bedrijven, door lobby voor het onderwerp en door het monitoren van circulaire bedrijven in de regio middels Lifeport op de kaart, waardoor inmiddels 100 circulaire bedrijven in beeld zijn. De uitvoering van circulaire economie is belegd bij GMR, Circulaire Raad en KIEMT.

Stichting KIEMT wordt naast energievraagstukken met name ingezet om de schaarse grondstoffen-problematiek via de circulaire agenda te versnellen en oplossingen tot stand te brengen. KIEMT heeft in 2022 bijgedragen aan Lifeport Circular Lab (kennis en innovatieproject voor circulaire en klimaat adaptieve gebiedsontwikkeling), aan consortiumvorming, de propositie Soil Valley en aan Early Morning Talks en bijeenkomsten voor én met ondernemers.

Leerprojecten aanjagen

In samenwerking met RvN@ organiseert de helixgroep Slimme Duurzaamheid kennistafels en boosterteams over projecten binnen de drie thematische hubs. In 2022 ging het om “Bouwlogistiek stationsgebied Nijmegen”, “Klimaat-adaptatie stationsgebied Nijmegen” en “hittestress binnenstad Arnhem”. Bij de drie kennistafels werden kennis, innovatie en opdrachtgevers per thema bij elkaar gebracht. Deze bijeenkomsten hebben geleid tot een aanscherping van het probleem op elk thema en het oprichten van boosterteams om de gebiedsontwikkelingen te adviseren. Daarnaast zijn het living lab Groene Corridor Stationsgebied Nijmegen en de koele netwerken in Arnhem opgestart. Voor circulaire gebiedsontwikkeling van het stationsgebied Nijmegen is een Europese subsidie gehonoreerd, waarbij Lifeport Circular Lab heeft ondersteund. Binnen het project CREATE onderzoekt een post-doc vanuit Wageningen Universiteit & Research de mogelijkheden, samen met onderzoekers uit o.a. Gotenburg en Rennes.

Evenementen in de regio

De leden van de helixgroep en de civic entrepreneur droegen bij aan diverse thematische evenementen in de regio, zoals het Lifeport Circular Festival, de Week van de Circulaire Economie en de uitreiking van de CIRCLES-award.

Regio Deal

De helixgroep Slimme Duurzaamheid heeft, samen met het netwerk rond de Circulaire Raad, 16 concrete projecten aangeleverd voor opname in de Regio Deal, passend binnen de drie thematische hubt. Daarnaast zijn 6 gerelateerde projecten via de Groene Metropoolregio in de propositie opgenomen.

“De regio Arnhem-Nijmegen zet goede stappen als het gaat om duurzaamheid en circulariteit. Er is meer stootkracht, onder andere met de Regio Deal. We weten elkaar steeds beter te vinden. Het kan nog een stuk beter, maar ik zie wel een goede beweging.”

Jan van Iersel

voorzitter college van bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein en lid The Economic Board

AI - Kunstmatige Intelligentie

Een speerpunt van onze regio met een enorm potentieel is kunstmatige intelligentie (artificial intelligence /AI). De regio Arnhem-Nijmegen kenmerkt zich door een flink aantal innovatiecentra voor kunstmatige intelligentie (zgn. ICAI-labs bij het Radboudumc en Radboud Universiteit) en een toenemend aantal AI-gerelateerde bedrijven en toepassingen.

Uitbouwen van het AI mkb-netwerk

Het mkb is een belangrijke AI-doelgroep. De verbinding met allerlei AI-thema's, de (financiële) mogelijkheden om te innoveren en te investeren en de bereikbaarheid van AI-kennis bieden uitdagingen en ook kansen. Het werkgebied, het netwerk en de werkwijze van het AI for Life Center zijn uitermate geschikt om deze doelgroep te bereiken en op AI-gebied te ondersteunen. In 2022 zijn minimaal 20 mkb-bedrijven aangehaakt. In samenwerking met Radboud AI, een onderzoeks- en toepassingsprogramma van Radboudumc en RU, zijn verschillende initiatieven ontwikkeld voor het mkb. Zo is het MKB datalab verder ontwikkeld, dat in april 2023 van start gaat. Mkb'ers kunnen er hun

kennisvraag over AI laten uitvoeren door studenten uit de regio. Ook is een workshop ontwikkeld voor mkb-bedrijven om kennis te maken met AI en wat het voor hen kan betekenen. Deze workshop is verschoven naar januari 2023.

Gerealiseerde activiteiten :

- AI-projecten ophalen en met behulp van het netwerk verder brengen: Vier projecten op het gebied van AI zijn verder ontwikkeld en opgenomen in de Regio Deal.
- Onderhouden en uitbouwen bestaande netwerk
- Onder het motto AI for Life is in 2021 een visie ontwikkeld, gericht op het faciliteren van regionale samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden op het gebied van AI en het profiteren van wat er in de regio op dit gebied gebeurt. Eind 2022 is een verkenning gedaan naar mogelijke vervolgstappen op het gebied van AI in de regio. De prioritaire sectoren c.q. toepassingsgebieden waar een hernieuwde regionale AI-impuls zich op zou kunnen richten, zijn in onderstaande figuur weergegeven:

Legenda

- Speerpuntsectoren
- Potentieel sterke sectoren
- Beïnvloedingsmogelijkheden
- Focussectoren

“De regio Arnhem-Nijmegen is sterk op het gebied van AI. Als Radboud Universiteit hebben we hiermee al meer dan dertig jaar ervaring. De meerwaarde van het toepassen van AI is divers. Sinds de lancering van ChatGPT afgelopen november is veel mensen duidelijk geworden welke invloed AI heeft en zal hebben. In de regio werkt een groot aantal ambitieuze ondernemers en toonaangevende bedrijven in en met AI. AI biedt kansen voor mkb, voor de zorg, landbouw, mobiliteit etc., maar roept ook vragen op. De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa.”

Daniel Wigboldus
voorzitter college van bestuur Radboud Universiteit -
lid The Economic Board

4 MKB, startups en scale-ups ondersteunen

Financieringstafel Arnhem Nijmegen

The Economic Board heeft samen met Oost NL en de Rabobank, ING en ABN-AMRO een financieringstafel voor het mkb opgericht. De financieringstafel zet in op zowel innovatie als financiering en is bedoeld om innovaties, die de regio hard nodig heeft, een grotere kans van slagen te bieden. De financieringstafel is eind 2022 gepresenteerd en gaat in 2023 van start met de behandeling van de eerste ingebrachte casussen. Uniek aan de financieringstafel is dat de grootbanken, Rabobank, ING en ABN-AMRO, zich samen inzetten om een alternatief te creëren. Met deze publiek-private samenwerking maken we impact om innovaties te versnellen en zo te kunnen bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken. De komende tijd wordt hier vervolg aan gegeven om, samen met de Groene Metropoolregio, de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen te informeren over de financieringstafel.

CapitalChange

In 2022 maakten de partners van CapitalChange weer kennis met een aantal ondernemers uit de regio Arnhem-Nijmegen. CapitalChange heeft in 2022 twee sessie gehouden (april en september), georganiseerd door The Economic Board. In totaal hebben 10 bedrijven een pitch gehouden. Alle 10 bedrijven zijn geholpen met organisatieadvies, businessplannen en soms langdurig advies. Van de 10 bedrijven hebben twee bedrijven een langdurige adviesrelatie opgebouwd met Capital Change. De andere 8 bedrijven zijn doorverwezen binnen het netwerk van Capital Change naar andere adviseurs of ondernemers.

Business Angels Netwerk Nijmegen

Het Business Angels Netwerk Nijmegen heeft afgelopen jaar weer fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Drie keer per jaar is er een bijeenkomst waarin elk keer vier start- of scale-ups een pitch geven. Het netwerk, een samenwerking van Aeternus, BDO, Brillant Work, Briskr, Catalyze, EP&C, JLABS, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank, The Economic Board, Poelmann van den Broek en Qserve, is steeds succesvoller in het verbinden van start-ups en scale-ups met investeerders.

Subsidies – fondsen – Nationaal Groeifonds

The Economic Board heeft op meerdere manieren een bijdrage geleverd aan de toekenning van een aantal aanvragen van het Nationaal Groeifonds. Met het Nationaal Groeifonds investeert het kabinet tussen 2021 en 2025 € 20 miljard in projecten die zorgen voor economische groei voor de lange termijn. Naast het project nationale Leven Lang Ontwikkelen (LLO Katalysator: zie Arbeidsmarkt) heeft The Economic Board meegewerkt aan het Groeifonds-initiatief van Wilhelm Huck van de Radboud Universiteit; De revolutie van de zelfdenkende moleculaire systemen (ook wel RobotLab genoemd) waar een bedrag van € 97 miljoen mee is gemoeid. Ook het Groeifonds-initiatief Groeiplan Watertechnologie (vanuit Slimme Duurzaamheid) waar een bedrag van €135 miljoen mee is gemoeid kwam met medewerking van The Economic Board tot stand.

Ieder kwartaal informeert The Economic Board ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen in de regio over de nieuwe subsidieregelingen met een nieuwsartikel dat online wordt aangeboden

Derck Zilverschoon - Steenfabriek Zilverschoon en Jan van Dellen / Dag van de Ondernemer

Dag van de Ondernemer

Meerdere gemeenten in onze regio hebben de ondernemers op de Dag van de Ondernemer, 18 november 2022, in het zonnetje gezet. Ondernemers hebben het op dit moment niet gemakkelijk. Na de coronacrisis volgde de inflatie, de energiecrisis en de krapte op de arbeidsmarkt. The Economic Board is bij een aantal ondernemers langsgegaan om hen een bloemetje te geven en hen verder te helpen in hun ondernemerschap. Steenfabriek Zilverschoon uit Randwijk is door The Economic Board verder geholpen met hun plan van aanpak om volledig over te gaan op waterstof. Peeze koffie is in contact gebracht met Connectr om als eerste koffiebrander over te gaan op waterstof.

Inspiratiediner 'Oplossingen voor morgen'

Versnellen is de sleutel om te komen tot een krachtige regio Arnhem-Nijmegen. Ondernemers, overheden, onderwijs- en kennisinstellingen gaan de uitdaging aan om te werken aan transitie in energie en gezondheidszorg in onze regio. The Economic Board en VNO-NCW Midden organiseerden op IPKW in Arnhem begin december een inspiratiediner met inspirerende table speeches rondom de thema's energie en gezondheid. Hyster Yale group sprak over ondernemen in een veranderende wereld; laat de klant meedenken met je innovaties. Alliander had het over de druk op het energienetwerk. ZZG-zorggroep nam de aanwezigen mee in de uitdagingen als je op leeftijd bent. En vanuit Radboudumc CMylife werd gesproken over een integraal zorgsysteem van patiënten, voor patiënten en door patiënten. De 50 aanwezigen vanuit overheid, onderwijs en bedrijfsleven zijn tot op de dag van vandaag bezig om oplossingen te implementeren over de besproken thema's.

Parel Award uitreiking

Lifeport is met MTSA Technopower en Teleon Surgical twee nieuwe parels rijker. MTSA Technopower Parel van Lifeport: MTSA ontvangt Parel-award uit Arnhem ontwikkelt en bouwt klantspecifieke cleantech-apparaten, -systemen en -machines. Zo werkt het bedrijf elke dag aan de energietransitie, met cleantech apparatuur en waterstofoplossingen. Teleon Surgical Parel van Lifeport: Teleon Surgical ontvangt Parel-award levert met de productie van zogenoemde intra-oculaire lenzen een belangrijke bijdrage aan het versterken van het Health & Hightech-cluster in onze regio. Met de Parel Award onderscheidt The Economic Board organisaties uit de regio Arnhem-Nijmegen die een voorbeeld zijn voor anderen. Het zijn organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech en duurzaamheid.

En ook nog dit:

- **Interactieve kaart:** Om alle interessante organisaties, bedrijven en instellingen zichtbaar te maken die binnen de regio Arnhem-Nijmegen opereren op de speerpunten Energy, Health, Hightech, Food en Duurzaamheid is een interactieve kaart ontwikkeld. Deze kaart toont het complete innovatienetwerk Lifeport op het gebied van Health, Hightech, Food en Energy en wordt steeds up to date gehouden met nieuwe ondernemingen en instellingen.
- **Overleg Economic Boards Oost Nederland:** Afgelopen jaar hebben vier (online) bijeenkomsten plaatsgevonden met de Economic Boards in Oost-Nederland. Thema's waar in deze regionale samenwerking aan wordt gewerkt zijn: Arbeidsmarkt en een waterstofconvenant.
- **Masterclass AI for Business;** Masterclass voor MKB-bedrijven wat kan AI voor jouw bedrijf betekenen. Hoe kan jouw bedrijf beter, innovatiever en aantrekkelijker voor klanten worden? De masterclass wordt georganiseerd in samenwerking met MKB Datalab (verplaatst naar januari 2023)

5 Communicatie

Een van de belangrijke taken van The Economic Board is de regio op de kaart te zetten als 'the place to be'. In een concurrerende en internationale wereld is het essentieel te laten zien waar je kracht ligt. Het profileren van de regio Arnhem-Nijmegen op economisch gebied, met de zwaartepunten Energy, Health & Hightech met cross over Food, Slimme Duurzaamheid en Human Capital, vindt zowel binnen als buiten de regio plaats. We participeren in diverse communicatie- en projectwerkgroepen die verband houden met de projecten van de clusters. We communiceren over nieuws, innovaties en initiatieven op de thema's van de regio en relevante ontwikkelingen in de regio. Dit doen we onder andere via onze website theeconomicboard.com en lifeport.nl, de maandelijkse nieuwsbrief, via onze sociale mediakanalen en via mediapartners.

The Economic Board maakt intensief gebruik van social media. Op LinkedIn en Twitter wordt meerdere keren per week informatie gedeeld met foto's, video's en interview berichten over innovaties en activiteiten in de verschillende speersector in onze regio.

Meest bekeken pagina:
Over The Economic Board: de leden van de board en onze partners

Aantal gebruikers 17,4k

Gemiddelde sessieduur:
3 minuten en 40 seconden

Top 3 nieuwsberichten:

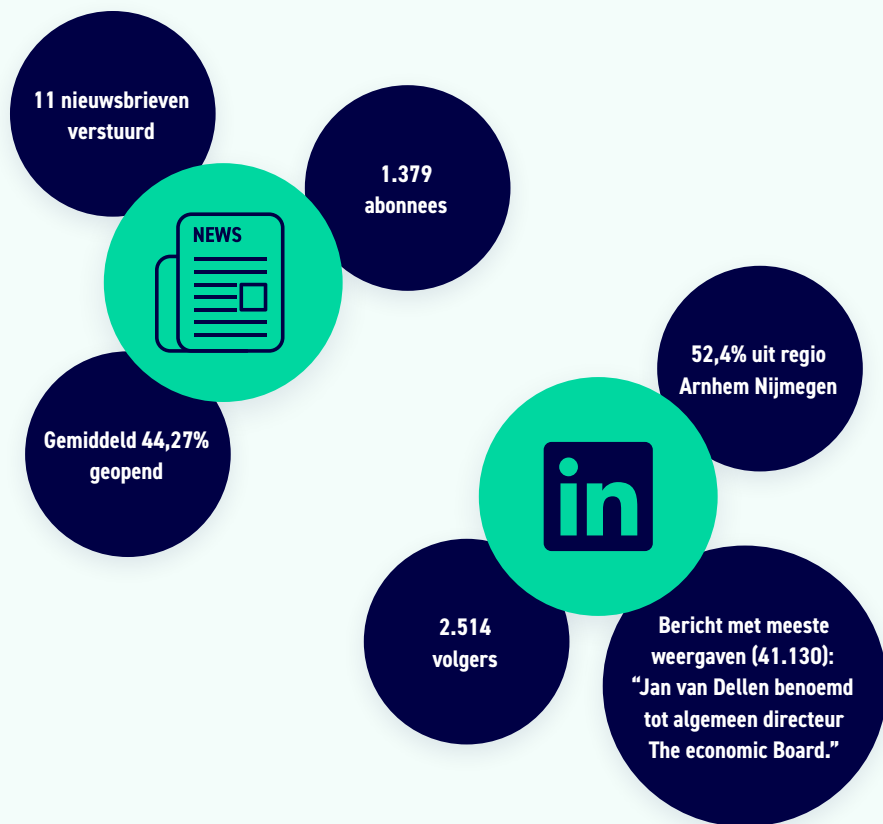
- 1 Jan van Dellen benoemd tot Algemeen Directeur The Economic Board
- 2 Lifeport Welcome Center speciaal voor internationaal talent in de regio
- 3 The Economic Board staat voor stimuleren en bundelen van innovatieve krachten

In de media

Afgelopen jaar zijn er verschillende artikelen verschenen in de nationale en regionale media over de verschillende initiatieven en projecten geïnitieerd door The Economic Board. Tevens hebben er verschillende interviews plaatsgevonden met boardleden en het projectbureau over de verschillende speerpunten van de regio. Deze interviews hebben geleid tot artikelen in verschillende media, zoals:

- **Arnhem-Nijmegen Business**
- **Het Ondernemersbelang**
- **De Gelderlander**
- **Het Financieele Dagblad**
- **Omroep Gelderland**
- **Regio in bedrijf**
- **regionale huis-aan-huis bladen en omroepen**
- **verschillende nieuwsbrieven websites en sociale mediakanalen**

Lifeport

Lifeport: gezond en duurzaam leven staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de regio Arnhem-Nijmegen dat op het gebied van Energy, Health, Hightech, Food en de cross-overs ertussen tot slimme oplossingen komt. De gezamenlijke noemer, of het merk, waarmee de regio zich profileert: innoveren om een gezond en duurzaam leven mogelijk te maken voor iedereen. Begin 2022 is een 1.0-website live gegaan. Voor Lifeport is een one pager geschreven en een brandbook ontwikkeld waarmee het voor partners makkelijker wordt om zelfstandig met het Lifeport merk aan de slag te gaan.

Communicatie Duitsland

Nederlandse bedrijven zoeken aansluiting op de Duitse markt. Duitsland is vaak niet op de hoogte van Nederlandse initiatieven, omdat Duitsland niet werkt volgens de lijn van topsectoren. Ook ziet het Duitse publiek Nederland niet als technologisch innovatief. Om onze regionale bedrijven in Duitsland gestructureerd onder de aandacht te brengen en de Duits-Nederlandse samenwerking te bevorderen, werkt The Economic Board samen met Nederlandennachrichten / Duitslandnieuws. Tijdens de Hannover Messe begin juni 2022 heeft Lifeport zich samen met Arnhem gepresenteerd als dé Energy hotspot in Europa. Met video- en foldermateriaal, een VR-tour en persoonlijke contacten maakten de bijna 75.000 bezoekers kennis met interessante bedrijven uit de regio Arnhem-Nijmegen. In de stand was veel oog voor de Energy-gerelateerde innovatie in de regio, die zich voor een groot gedeelte in en rond Arnhem clustert.

6 TIJDLIJN 2022

Per maand enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2022.
Het overzicht is niet uitputtend.

Januari

- Investeringsstafel Regio Zuid
  - [Boardvergadering The Economic Board](#)
  - Afscheid Sigrid Helbig The Economic Board op [Twitter](#): "Sigrid bedankt!"
-

Februari

- Eerste bijeenkomst Bestuurlijk gebiedsoverleg
  - [Ondertekening Bestuursakkoord](#)
  - Uitreiking Circular Awards 2022
  - Gelderse circulaire Innovatie Top 20
  - Overleg Economic Boards Oost-Nederland
-

Maart

- Health Valley Event
- [Innovate AI Meet up](#)
- Bezoek Duisburg aan Arnhem rondom Energy en waterstof
- Bijeenkomst Business Angels Netwerk Nijmegen
- Investeringsstafel Regio Zuid

April

- Start Rijn Platteel Algemeen Directeur a.i.
  - [Boardvergadering The Economic Board](#)
  - [Capital Change Days](#)
  - Raadsontmoeting regio Arnhem-Nijmegen
  - Overleg Economic Boards oost Nederland
  - Bekendmaking tweede ronde [Het Nationale Groeifonds](#)
-

Mei

- Bijeenkomst Duits Nederlandse Businessclub Waterstof
  - Inspiratiesessie Regio Deal
  - [Parel Award Teleon - Spankeren](#)
  - Grote Duurzaamheid Theatershow – cluster Arbeidsmarkt
  - [Hannover Messe](#)
-

Juni

- Investeringsstafel Regio Zuid
- Regio congres – presentatie HC Agenda
- [Parel Award MTSA Arnhem](#)
- Bijeenkomst Regio Deal
- Lifeport Festival Circulair

Juli

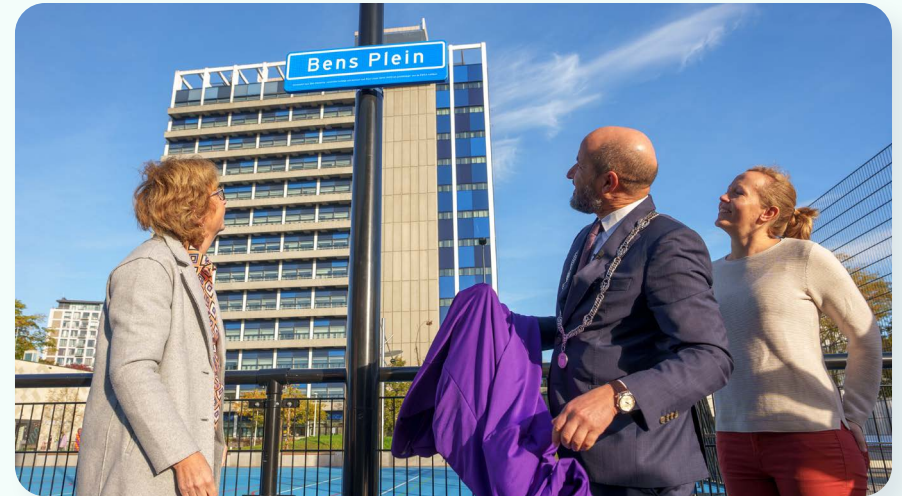
- Boardvergadering The Economic Board
- Presentatie Duits-Nederlandse journalisten in Arnhem rondom thema Energy
- Regio Reis Groene Metropoolregio naar Den Haag – Rotterdam met presentatie van The Economic Board bij ministerie EZK
- Connectr café (The Economic Board is maandelijks aanwezig)
- Kick-off Smart Energy Hub TPN-West

Augustus

- Symposium HAN 'Het Energiesysteem van 2050'

September

- Presentatie Duits-Nederlandse journalisten in Arnhem rondom thema Energy
- Start Jan van Dellen Algemeen Directeur
- Vibe of the Future Festival
- Bijeenkomst Regio Deal – vervolg sessie met ondernemers, overheden, kennisinstellingen en onderwijs, maatschappelijke- en zorginstellingen over programmalijnen van de Regio Deal
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen Algemeen Bestuur – toelichting The Economic Board
- Bestuurlijke kick-off Lifeport Welcome Center
- Boardvergadering The Economic Board
- Kick-off werktafelsessie Human Capital in Arnhem
- Capital Change met ondernemers uit regio Arnhem-Nijmegen
- MTSA – openingsceremonie GROHW Demo
- Grondfest

Onthulling Bens Plein, onthulling van naambord op ENKA-campus als eerbetoon aan boardlid Ben Geerdink, aangeboden en op initiatief van The Economic Board

Oktober

- Bestuurlijk platform Productieve Regio - Groene Metropoolregio - presentatie cluster Energy
- Lancering startup 50 Gelderland, eerste magazine uitgereikt aan The Economic Board
- Werkbezoek minister Bruins Slot aan de regio Arnhem- Nijmegen in teken van Regio Deal
- European Week Brussel- Regio bezoekt Brussel – met presentatie The Economic Board
- Innovatiefste student uitreiking
- Onthulling Bens Plein
- Brainstormsessie bureau The Economic Board
- Regio Arnhem-Nijmegen als zakelijke bestemming presentatie TEB voor Convention Bureau Veluwe Arnhem Nijmegen

November

- CEO-event met ondernemers met de ambitie om talent te stimuleren, behouden en aan te trekken voor onze regio
- Opening internationaal hoofdkantoor Tupy in Arnhem, gemeente Arnhem, The Economic Board en de ambassadeur van Brazilië
- Opening Connectr Shared office
- Early morning talks netwerksessie Kiemt in teken van Smart Energy Hubs
- Tweede Brainstormsessie bureau The Economic Board
- Dag van de Ondernemer, The Economic Board zet ondernemers in het zonnetje
- Indiening propositie Regio Deal 'Gezonde groene groei regio Arnhem-Nijmegen' bij ministerie BZK
- Boardvergadering The Economic Board

December

- Presentatie bestuurlijk overleg Productieve Regio - Groene Metropoolregio
- Lancering Financieringstafel regio Arnhem-Nijmegen - verschillende banken, Oost NL en The Economic Board
- Inspiratiediner The Economic Board en VNO-NCW Midden

7 Organisatie

The Economic Board werkt aan het versterken van verbindingen in de regio Arnhem-Nijmegen, vanuit de economische kracht met de nadruk op de samenwerking vanuit de triple helix de ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid. De 18 boardleden, CEO's en bestuurders van kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden, zijn onze kracht. Zij zijn de 'verbinder' die projecten en netwerken in de regio concreet bijeenbrengen. Ook vormen ze voor mensen met ideeën en vragen een cruciale directe ingang naar projecten en zijn hiermee van onschatbare waarde. Zij leggen op bestuurlijk niveau verbindingen tussen partijen waarmee nieuwe initiatieven ontstaan op de speerpunten Energy, Health, High Tech, met cross-over Food. Deze speerpunten zijn de kracht van de regio Arnhem-Nijmegen. Ondersteunend zijn er drie thema's die essentieel zijn voor het versterken en laten bloeien van het DNA van de Regio en daarmee het zijn van een krachtige regio: Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt (Human Capital) en Artificial Intelligence (AI).

In september 2022 zijn nieuwe statuten bij de notaris ondertekend vanwege een nieuwe governance. De 18 boardleden, per geleding zijn er zes afgevaardigden, vormen het Algemeen Bestuur van de Stichting The Economic Board. Het Dagelijks Bestuur besluit over de dagelijkse gang van zaken, het Algemeen bestuur over de strategische vraagstukken. De boardleden zijn als ambassadeurs actief betrokken bij de clusters en grote projecten en zetten hun netwerk hiervoor in. De Boardleden hebben ook zitting in verschillende bestuurlijke overleggen, vanuit hun rol als Boardlid; zoals bestuur Connectr, Bestuurlijk gebiedsoverleg Arnhem Nijmegen, stichting Briskr en sluiten tevens aan bij Th!nk East / SIIA bijeenkomsten.

Projectbureau

Het projectbureau vormt de spil van de netwerkorganisatie. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau maakt en onderhoudt het bureau verbindingen tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden en legt de basis voor samenwerking en alliantie. Het bureau heeft een coördinerende en faciliterende rol en wordt aangestuurd door een algemeen directeur.

Op 5 september 2022 is Jan van Dellen gestart als algemeen directeur. Hij heeft hiermee Rijn Platteel opgevolgd die als algemeen directeur a.i., na het vertrek van Sigrid Helbig begin 2022, tijdelijk de honneurs heeft waargenomen. Afgelopen jaar is er afscheid genomen van een aantal medewerkers. Pas in het najaar van 2022 is een invulling gekomen voor deze openstaande vacatures, waarvan de laatste per 1 januari 2023 is gestart. In 2022 waren er 12 medewerkers werkzaam voor The Economic Board, gelijk aan 6,05 FTE. Niet alle medewerkers zijn dienst van The Economic Board. Een aantal medewerkers, zoals de civic entrepreneurs, is in kind beschikbaar gesteld. Daarmee komt de totale bezetting op 6,94 FTE. Door de openstaande vacatures en de ontstane werkdruk van met name de Regio Deal is er afgelopen half jaar noodgedwongen meer gebruik gemaakt van externe inhuur van personeel.

Clusters

De organisatie van de clusters Health & Hightech, Energy en de ondersteunende clusters Slimme Duurzaamheid en Arbeidsmarkt kennen allen dezelfde structuur. De CE's stellen hun Helixgroepen (triple helix-samentelling) samen en boardleden, bestuurders en CEO's treden op als ambassadeurs. De Helixgroepen hebben een regulier overleg en komen zo'n 4 tot in een enkel geval 10 keer per jaar bij elkaar om projecten op te halen en te beoordelen, om consortia te bouwen en om externe middelen naar de regio te halen. De deelnemers aan de Helixgroepen worden, net als de CE's en boardleden door verschillende organisaties uit de regio in kind beschikbaar gesteld.

8 Financiën

The Economic Board is een triple helix-samenwerkingsorganisatie en ontvangt naast financiering van de regiogemeenten en provincie Gelderland ook een structurele (in kind) bijdrage van partners (ondernemers, overheden en kennisinstellingen). Per 2021 is er een subsidierelatie met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). Het gaat om een subsidie van de regiogemeenten waarvoor de GMR de uitvoering verzorgt. Eind 2020 hebben veertien van de achttien gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen besloten de inwonersbijdrage van € 1,- per inwoner per jaar aan The Economic Board te continueren voor de periode 2021 tot en met 2025. De gemeenten Berg en Dal, Renkum, Mook en Middelaar en Westervoort hebben eind 2020 aangegeven de bijdrage voorlopig niet te verlengen. De bijdrage van de regiogemeenten worden niet geïndexeerd terwijl de (loon) kosten jaarlijks stijgen. Ook is met de subsidieverstreking via de GMR de transparantieregeling voor The Economic Board komen te vervallen.

ANBI-status

Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

In kind bijdragen

Diverse partners hebben in kind bijdragen geleverd aan The Economic Board, bijvoorbeeld via het beschikbaar stellen van personeel, huisvesting, faciliteiten en diensten (zoals de inzet van adviseurs). De in kind bijdragen zijn een uiting van het commitment van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden aan The Economic Board. Het omvat met name bijdragen van partners voor het opzetten, organiseren, ondersteunen en inhoudelijk voeden van de clusters. Er zijn diverse organisaties die personeel hebben ingezet rondom de clusters.

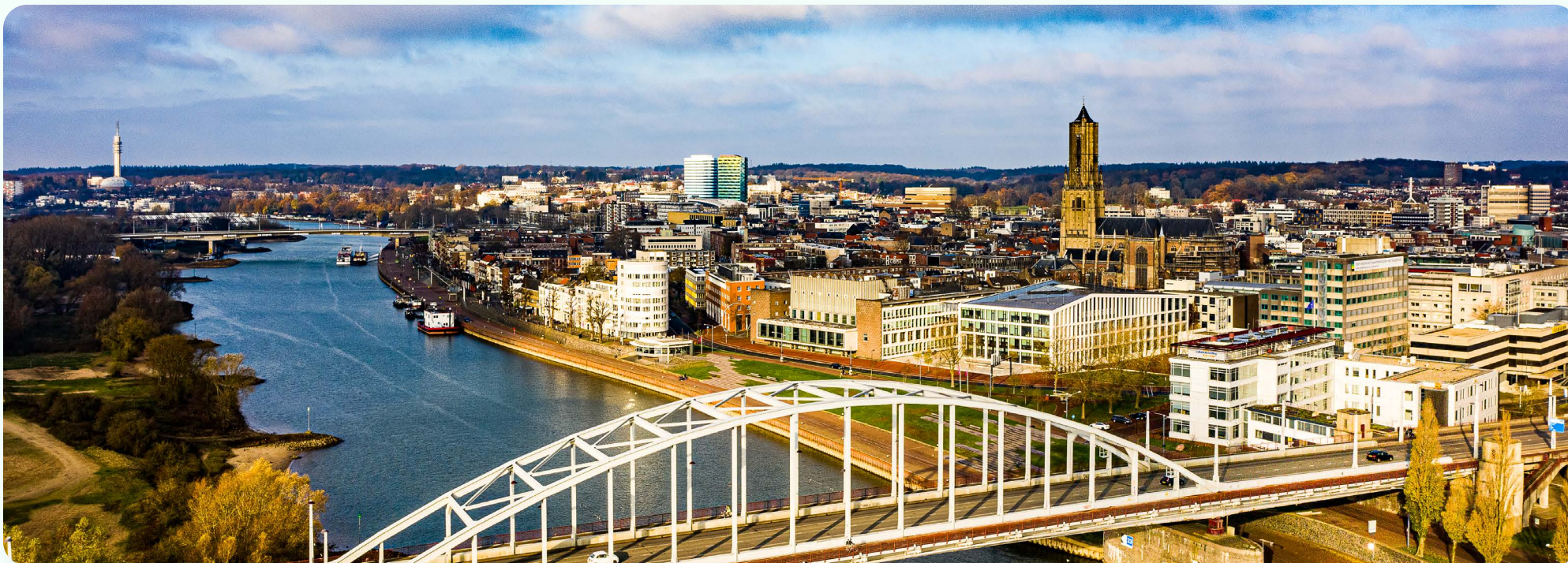
In kind bijdragen (in €)*		2022
Buro Kantelaar	inzet civic entrepreneur cluster Energy	€ 59.145
Gemeente Nijmegen	inzet civic entrepreneur cluster Slimme Duurzaamheid	€ 51.183
Google Grants	vergroten zichtbaarheid The Life Net / Lifeport Welcome Center	€ 120.000
HAN University of Applied Sciences	inzet personeel voor doorontwikkeling The Life Net / Lifeport Welcome Center	€ 49.644
KplusV	inzet civic entrepreneur cluster Arbeidsmarkt	€ 34.122
Radboudumc	inzet civic entrepreneur cluster Health & Hightech	€ 34.122
Radboud Universiteit	huur kantoor Mercator II	€ 50.000
Totaal		€ 398.216

*Bedragen inclusief niet verrekenbare BTW.

Financiële kerngegevens

De jaarrekening 2022 van The Economic Board, waarbij op 16 maart 2023 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring is verstrekt, is [hier](#) te vinden. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2022, zoals hieronder genoemd, verwijzen wij u naar de jaarrekening.

Bijdrage gemeenten en provincie Gelderland	€ 798.937
In kind bijdragen	€ 398.216
Projectbijdragen	€ 41.667
Totale kosten	€ 1.314.192
Exploitatieresultaat	- € 75.372

Fotograaf Martijn Kriens

Colofon

The Economic Board Regio Arnhem
Nijmegen

Mercator II Toernooiveld 300

6525 EC NIJMEGEN

T +31 (0) 850409980

E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl

